

MATE MATIŠIĆ

MOJI TUŽNI MONSTRUMI

(dramski dnevnik)

Mojoj ženi Mariji i našoj djeci

AUTOGRAM ZA MILICU

O S O B E

MATE- dramski pisac i glazbenik

ANA - njegova supruga

STANISLAV - recepcionar

MILICA - njegova supruga

MILAN - njihov prijatelj

PREVODITELJICA

MATE : Beograd. Utorak, 25. rujna 2018.

(Hotelska soba. U kutu sobe su dva putna kofera. Jedan od njih je otvoren i vidimo knjige u njemu. Ana leži na krevetu, spava. Tišinu prekine kucanje po vratima sobe. Ana se budi. Kucanje se ponovi.)

ANA : *(ustaje)* Samo malo...

(Ana oblači kućni ogrtač prilazi vratima, otvara ih. Ugleda muškarca koji na reveru sakoa ima značku sa svojim imenom kakvu ponekad nosi osoblje hotela.)

MUŠKARAC : Izvinite šta smetam, ali došao sam da vas pitam, da li možda želite da pređete u drugu sobu...? Malopre su nam gosti otkazali rezervaciju, pa imamo sobu s lepim pogledom na grad...

ANA : *(nerazbuđeno)* Ne... Nema potrebe... Hvala lijepo na ponudi... Ova soba je sasvim u redu...

MUŠKARAC : Joj, izvinite... Pa ja sam vas probudio...

ANA : Nema veze... U redu je...

MUŠKARAC : Baš mi je neprijatno... Izvinite, nisam se ni predstavio... Ja sam Stanislav Milisavljević...
Repcioner...*(pruži ruku)*

ANA : *(rukuje se s recepcionarom)* Ana... Drago mi je...

STANISLAV: Jeste za sok ili kafu za izvinjenje... na račun hotela...?

ANA : Pa, kad već nudite, može kava... Hvala...

STANISLAV : S mlekom, ili...?

ANA : Može malo mlijeka...

STANISLAV : I molim vas izvinite još jednom... Stvarno mi je neprijatno...

(Stanislav profesionalno kimne glavom i odlazi. Ana zatvori vrata sobe. Uzima mobitel, provjerava poruke. Bira broj.)

ANA : *(telefonira, majčinski nježno)* Buđenje... Halo... Mama zove... Šta ima doma...? *(pauza)* 'Di su ostali...? Spavaju...? Prošlo je deset... Kad je on došao...? Probudi ga i pazi molim te da napiše zadaću... Znam da nije mala beba, ali ga treba stalno podsjećati... Sutra... Javit ću vam... Mislim da ćemo krenuti nakon doručka... Ok... Punjena paprika vam je u frižideru, vi samo trebate skuhati krumpir... Molim te ustani, ako ostaneš u krevetu sigurno ćeš opet zaspati... *(kucanje po vratima sobe)* Ako nešto trebate zovite baku... Ok... Aj bok, pusa... *(prekine vezu)*

(Ana otvori vrata. Ulazi Stanislav sa šalicom kave na pladnju i kroasanom na tanjuriću.)

STANISLAV : *(srdačno)* Evo kafa...

ANA : Stavite tamo na stolić... ispred ogledala...

STANISLAV : Mleko vam je u posebnoj šolji, pa vi sebi dodajte koliko vam paše...

ANA : Hvala... Vrlo ste ljubazni...

(Stanislav odloži pladanj s kavom na stol ispred ogledala.)

STANISLAV : Ako trebate još nešto...

ANA : Ne treba, hvala...

STANISLAV : *(uporno)* Doručak je do deset, ali ako 'oćete ja ću reći da vam naprave kajganu, ili...

ANA : Ne, ne... Kava je dovoljna... *(Stanislav ne odlazi)* Muž i ja inače ustajemo oko šest kad smo u Zagrebu... ali eto, ja sam danas malo odužila... Nemam nekakvih obaveza, pa...

STANISLAV : A gospodina nema...? Mislio sam da je u toaletu...

ANA : Morao je izaći... On je tu poslovno...

STANISLAV : Nisam primetio kad je izašao... Verovatno sam bio na parkiralištu... Imamo malo parkirnih mesta, pa se stalno moram svađati sa vozačima da ne parkiraju na mestima za goste... U Beogradu su vam vozači nevaspitani čudo božje... Vide da na tabli piše da su mesta rezervisana za goste hotela, a oni ipak ostave auto i odu... S jednim sam se stalno kaćio... Svako malo je parkirao, dok mu nisam gume izbušio... Morao vućnu službu da zove... Od tad više ne parkira...

(Ana ga zabrinuto gleda.)

STANISLAV : Čak je bio toliko bezobrazan da dođe na recepciju i traži snimku hotelske kamere da vidi ko mu je izrezao gume...

ANA : Pa, je li vas otkrio...?

STANISLAV : Normalno da nije... Najpre sam isključio kameru, pa sam tek onda rezao... Izvinite što pitam, je li vaš suprug pisac...? Vidim knjige u koferu, pa...

ANA : Da... Je...

STANISLAV : Onaj šta je pisao one hrvatske filmove o lezbijkama i sveštenicima... i onaj o iskopavanju Tuđmana i Miloševića...?

ANA : Da...

STANISLAV : Čim su nazvali iz pozorišta i tražili da rezervišemo sobu na njegovo ime, pomislio sam da je on... ali mi kad ste došli bilo neprijatno da ga pitam...

ANA : Je, je... Baš je sad u kazalištu na probi u Beogradskom dramskom... Rade neku njegovu staru dramu...

STANISLAV : Lepo, lepo... Znači, ne boji se...?

ANA : (*iznenađeno*) Čega bi se trebao bojati...?

STANISLAV : Mislim, nas, Srba... Kad tako slobodno hoda po Beogradu...

ANA : (*zbunjeno*) Zašto bi se morao bojati Srba...? Mislite, zbog tog iskopavanja Miloševića...?

STANISLAV : Ma ne... Njega može da iskopava koliko hoće... Znači nisu vas oni iz pozorišta upozorili kad ste dolazili...?

ANA : (*zabrinuto*) Ne... Koliko znam... Nije mi ništa rekao...

STANISLAV : (*razočarano*) I onda će se čuditi po novinama ako ga neki pijan Beograđanin napadne...?!

ANA : Oprostite, ali zašto bi ga netko napao?

STANISLAV : Pre par meseci se proćulo po Beogradu da ima neka predstava u Zagrebu u kojoj se neki hrvatski pisac hvali da je, u vreme dok je bio rock zvezda sedamdesetih i osamdesetih godina prošlog veka spavao s puno žena, i to posebno kod nas u Srbiji i Beogradu, i da su one onda radile abortuse jer on nije želeo

njihovo dete... Pa su se muški ovde čije su žene kao mlade devojke bile njegove obožavateljke mnogo zabrinuli... I ja se sećam te njegove grupe- „Prva ljubav“... Meni je najlepša bila ona pesma „Suzana“... S prvog albuma... (zapjeva) „Suzana ko zvezda sa ekrana, ti strašno plešeš rock and roll...“ Sećate se?

ANA : Da...

STANISLAV : Moja žena je imala sve njegove ploče... Još ih čuva... Njoj je najdraža pesma „Kad ostanemo sami“... Ima i njegov autogram... Potpisao joj se iznad svoje slike s drugog albuma... Tako da sam i ja, kako da kažem, postao malo zabrinut kad sam čuo za tu njegovu predstavu... Shvatate?

ANA : Shvaćam... Ali... Ne znači da je moj suprug imao nešto s vašom ženom... mislim, ako ima njegov autogram... Oni su ih u to vrijeme dali na tisuće...

STANISLAV : Znam, znam... Ne bi ja uopšte ni sumnjao u svoju ženu da se ne zove isto k'o ona koju pominje u toj svojoj predstavi- Milica... Kad je prošle godine HNK gostovalo u Jugoslavenskom dramskom pozorištu odveo sam je u pozorište... Hteo sam da vidim kako će da reaguje. Kad je došao onaj deo de se spominje njeno ime i abortus, potekle su joj suze niz obraze...

ANA : Možda je plakala zbog onoga što se događalo na sceni... Nije da hvalim svog muža, ali neke scene su emotivne...

STANISLAV : Izvinite, ali stvarno ne razumem šta je tu emotivno?

ANA : (zbunjeno) Pa, mislim... glumci to odlično igraju...

STANISLAV : Meni lično je bila muka dok sam gledao... Ne od glumaca, nego od toga šta je vaš muž radio; drogirao se, ubijao srpsku decu...

ANA : Ma, dajte molim vas... Kakvo ubijanje srpske djece...?!

STANISLAV : Sam je to napisao...

ANA : Da je ubijao srpsku djecu?

STANISLAV : Nije lično... Ni Ante Pavelić nije lično... Drugi su za njega to radili... A vaš muž je napisao da je plaćao da se Srpkinjama rade abortusi... Ja sam vernik... I za mene je dete- dete čim se začme... Znam ja da je to pozorište, ali... Raspitao sam se ja i o toj njegovoj muzičkoj karijeri... Svirala je ta njegova grupa nekoliko puta u Beogradu, i stvarno su spavali u onom hotelu „Union“ šta se 'pominje u drami... Kolega šta radi na recepciji u Unionu mi je proveren u starim knjigama gostiju... Ima tamo sve crno na belo, i soba i dan kad je bio gost, sve... I sve se poklapa s tom njegovom dramom.

ANA : Pa jeste li u tim knjigama gostiju našli ime svoje žene?

STANISLAV : Nisam... Takve stvari vam se ne upisuju...

ANA : Pisci ponekad kombiniraju stvarnost i fikciju...

STANISLAV : A kako vi onda znate šta je šta? (*sumnjičavo*) Kako znate da na primer, ta proba u pozorištu, na koju je jutros otišao, nije- kako kažete- fikcija...? Možda je išao posetiti neku od tih bivših devojaka iz *Uniona*... (*odlučno*) Istina je istina, a laž- laž, bilo kad i bilo gde.

ANA : Svejedno bez razloga brinete... Nije vaša supruga jedina Milica u Beogradu i Srbiji...

STANISLAV : Tačno. Ali moja je verovatno jedina neplodna i ne može imati decu.

(Ana ga zabrinuto pogleda.)

STANISLAV : K'o šta ni ta Milica u predstavi nije mogla imati, zbog abortusa kojeg je napravila.

(Kratka stanka.)

ANA : Stvarno ne znam što da vam kažem... Žao mi je da vas je to što piše toliko uznemirilo...

STANISLAV : *(obzirno)* Meni je žao da vas gnjavim... Verovatno ni vama nije prijatno gledati šta je sve radio...

(U tom trenutku u sobu ulazi Mate.)

MATE : Bok...*(ugleda Stanislava)* Dobar dan...

STANISLAV : Dobar dan...

ANA : Gospodin je s recepcije...

STANISLAV : *(pruži mu ruku)* Stanislav... Stanislav Milosavljević...

MATE : *(rukuj se)* Drago mi je... *(zabrinuto)* Što se dogodilo?

ANA : Gospodin će ti objasniti...

MATE : *(Ani)* Režiser nas je pozvao na ručak na Skadarliju, pa... bi se morali požuriti...

(Stanislav iz džepa izvadi fotografiju.)

STANISLAV : Ne brinite, neću vas dugo zadržavati... Samo da vas pitam da li možda znate ovu devojku...?

(Tišina.)

Mate gleda fotografiju.)

MATE : Tko je to?

STANISLAV : Moja žena.

MATE : Čestitam, imate jako lijepu i mladu ženu.

STANISLAV : Sad više ne izgleda tako... Tako je izgledala tisuću devetsto sedamdeset devete. Zanima me da li ste imali nešto s njom dok je ovako izgledala...?

MATE : (*šokirano*) Molim...?

ANA : Gospodinova supruga je bila tvoja obožavateljica dok si bio rock zvijezda i zove se Milica... A u svojoj drami si pisao o obožavateljici Milici koja je abortirala dijete pa gospodin misli da to ima neke veze s tobom...

MATE : (*shvaća*) Dajte, molim vas... nemojte me zafrkavati...

STANISLAV : Možda je to za vas zafrkancija, ali za mene i Obrada nije.

MATE : Obrada? Kojeg sad Obrada?

STANISLAV : Njirića...

MATE : Tko je Obrad Njirić?

STANISLAV : Bio je prvak Srbije u boksu osamdeset prve u pero lakoj kategoriji... Jedno vreme sparingovo i Mirku Puzoviću za Olimpijadu... I njegova je žena bila tvoja obožavateljka...

MATE : Od Puzovića?

STANISLAV : Ne od Puzovića. Od Obrada...

ANA : I ona se zove Milica?

STANISLAV : Ne, ne... Ona se zove Jevresa... k'o ona glavna uloga iz predstave. Obrad je u kući isto pronašao ploče s

vašim potpisom... Reko mi je da ste joj napisali:
„Jevresi za dugo sećanje...! Mate.“

ANA : Oprostite... ali, ja ipak stvarno ne shvaćam zašto vam je to tako važno? Nakon toliko godina...

STANISLAV : Važno je gospođo, jer je Milica meni rekla da je ušla u brak nevina. Ako je lagala, to joj neću oprostiti.

ANA : Zar to niste sami shvatili prve bračne noći...?

STANISLAV : Sve se može srediti... U Srbiji je jedna žena jednom čoveku podvalila kečap k'o krv za dokaz nevinosti...

MATE : (*cinično*) E, taj je stvarno bio pametan.

STANISLAV : Bio je, jer ju je brzo otkrio. Ja sam svojoj Milici verovao... Nisam proveravao šta je bilo ono šta sam video na plahti prve bračne noći. Ali, nakon šta sam video vašu predstavu sve se više i ja bojim da je bio kečap... Ako je bio- odma ću da tražim rastavu braka.

MATE : Pa dobro, čovječe božji, kako ja mogu biti kriv što se vaša žena i žena tog Obrada zovu kao neki moji ženski likovi? Morao sam im dati nekakva imena. Nazvao sam je Milica, tako... bezveze... jer mi se to činilo kao neko tipično srpsko ime...

STANISLAV : Molim vas ne usejavajte se... Ja vas uopšte ne optužujem ako ste je vi iskoritili... Bili ste mladi, ko ne bi iskoristio tako lepu devojkicu kakva je Milica bila... Ja i Obrad samo želimo znati da li smo bez veze davali seme na analizu... Ništa drugo...

MATE : Kakvo sad „seme“...?

STANISLAV : Naše seme. Obrad, isto nema dece, pa smo rad toga stalno išli na neka ispitivanja... Tako smo se i

upoznali... Zanima me samo jesi li mojoj ženi...*(pokazuje fotografiju)*... dok je ovako izgledala, platio abortus, pa je zato ostala neplodna? Ako se seksala s tobom, i onda abortirala, zbog čega ja danas nemam dece- to joj neću oprostiti... A taj ostali genocid šta si radio po Srbiji tebi nek ide na dušu...

MATE : Genocid? Jebote, ko da sam Mengele...

STANISLAV : Niste puno različiti... Ako si javno priznao dva abortusa, tko zna koliko ih je zapravo bilo?

MATE : *(rezignirano odlučno)* Ne, nisam bio s vašom ženom. Mislim da bih zapamtio tako zgodnu djevojku... i žao mi je da u mladosti nisam bio s njom, ali nisam. Dakle, ja sigurno nisam kriv jer nemate nasljednika... i sad vas lijepo molim da odete jer moramo na ručak. Čekaju nas.

(Tišina.)

Stanislav ga promatra kao da želi u izrazu Matinog lica otkriti govori li istinu ili ne.)

STANISLAV : I sad bi ja to kao trebao vama verovati?

MATE : *(iznervirano)* Oprostite, ali ovo je maltretiranje gostiju... Izadite iz sobe, ili ću otići po direktora hotela...

STANISLAV : Upravnik je otišao u Grčku. Ja ga menjam dok nije ovde.

MATE : *(mirno)* Ok. *(Ani)* Nazvat ću kazalište i zamoliti ih da nam nađu drugi smještaj...

STANISLAV : A vama gospođo je u redu to kako je vaš muž pisao o Srpkinjama...? Prikazao ih je kao najteže kurve.

MATE : Ovo je stvarno previše... (*Ani*) Pakiraj stvari... (*uzima mobitel i gleda u njega kao da traži broj*)

ANA : (*pomirljivo*) Gospodine, ja razumijem vašu situaciju, ali... Ali moj muž je odgovorio na sva vaša pitanja...

STANISLAV : Odgovorio je, ali on radi u pozorištu, a oni su plaćeni da lažu. Nakon svega, ja još više sunjam da je abortirala njegovo dete... bez dokaza više nikome ne verujem...

ANA : Kako možete naći dokaze nakon četrdeset godina...?

STANISLAV : Može se... Ima načina...

MATE : (*cinično*) Hipnozom.

STANISLAV : Detektorom laži.

(*Mate ga šokirano pogleda.*)

STANISLAV : Ništa ne boli, a za po' časa znamo na čemu smo. (*Mati*) ...par pitanja, i gotova stvar. Obrad je upravo sada, dok mi ovde razgovaramo, prikopčao svoju ženu i ispituje je...

ANA : Vi se šalite...(*smije se*)

STANISLAV : Ne šalim se... Upravo je rešeta pitanjima...

MATE : (*smije se*) Ma nemoj me jebat... Detektor laži... Nikakvo prikopčavanje ne dolazi u obzir.

STANISLAV : Aha... Vidite gospođu kako me izbegava pogledati u oči? A i vas...

MATE : Ne izbjegavam ja ništa...

STANISLAV : Izbegavate, izbegavate...

(*Ana pogleda Matu.*)

STANISLAV : Sad sam sto posto siguran da je zbog njega Milica ostala neplodna.

MATE : Spavao sam u stotinu hotela i u nijednom me nikad nisu htjeli prikopčati na detektor laži... Tko zna, možda imate i skrivene kamere po sobama pa snimke seksa gostiju prodajete na internetu...?!

STANISLAV : Imamo, ali ne u vašoj sobi.

MATE : *(Ani)* Jesam ti rekao...?

STANISLAV : To imamo zbog sigurnosti u dogovoru sa ženama koje ovamo dovode svoje mušterije... *(Ani, superiorno)* On se zbog vas boji detektora, a ne zbog mene. Boji se da ga vi nešto ne pitate dok je priključen...

(Ana upitno pogleda Matu.)

MATE : Ma, daj... Gluposti... Uostalom, taj detektor je čita pizdarija... Ne vrijedi ni na sudu...

STANISLAV : To je tačno... Ali, ipak se može svašta saznati... Ako je pizdarija šta se onda ne prikopčaš...? Uveren sam gospođo da se boji vaših pitanja, a ne mojih...

(Ana promatra Matu.)

MATE : *(Ani)* Čekaj, ti stvarno misliš da ja... Ok... Ok...*(pogledavajući Anu odlučno bira broj na mobitelu)* Ej, Bobane, Mate je... Moram nažalost otkazati ručak... Moram ići na detektor laži... Ne, nije policija... Objasnit ću ti kad se vidimo... Nisam ni ja na to računao, ali... Ok... Vidimo se... *(prekine vezu, odlučno)* Idemo na taj jebeni detektor.

ANA : Daj, smiri se... Nisam došla u Beograd da gledam kako tebe ispituju na detektoru laži...

MATE : A, ne, ne... Sad ćeš me gledati... Jer vidim da sumnjaš...
Sad idemo do kraja...

STANISLAV : *(mirno)* Ne treba nigdje da idemo... Imamo mobilni...
On je ovde... Čeka na recepciji. *(otvara vrata od sobe, glasno prema hodniku)* Milane...! Pristao je...! Možeš doći...!

(U tom trenutku zazvoni Stanislavov mobitel)

STANISLAV : *(pogleda ekran mobitel, Ani i Mati)* Obrad. *(prstom prijeđe preko ekrana mobitela)* E Obrade... Šta ima...? A je li...? Baš mi je žao... *(pogleda Matu, prekine vezu)* Pozdravlja vas Obrad. Njegova žena pala... Detektor pokazao da je ipak nešto bilo pre braka...

MATE : Sa mnom?

STANISLAV : Što se njega tiče, možeš biti miran. Tvoje ime su proverili i prošao si... Sad će je ispitivati druga imena...

(Vrata sobe se otvaraju i ulazi gospodin u odijelu s malim koferom u rukama.)

MILAN : Dobar dan.

STANISLAV : Ovo je Milan... On je vaš hrvatski Srbin i moj rođak... Radio za miliciju SAO Krajine pa je pobjegao u Srbiju nakon rata...

MILAN : Drago mi je.

(Milan se rukuje s Anom i Matom.)

STANISLAV : Njegov kolega radi na detektoru za policiju, pa nam ga je pozajmio...

MATE : Znači gospodin Milan u fušu po kućama prikopčava ljude?

STANISLAV : Puno dece- plata mala.

(Milan otvara kofer u kojem je prenosivi detektor laži.)

MILAN : *(Mati)* Ja bih vas molio da skinete košulju... da vas mogu prikočati...

MATE : Nema problema... Ako treba i gol ću se skinuti...

(Mate otkopčava i svlači košulju iznervirano gledajući Anu.)

MILAN : Kakav vam je tlak...?

MATE : Normalan. Barem je bio do danas.

MILAN : Jeste li ikad bili na ovakvom ispitivanju?

MATE : Ne.

MILAN : Sjednite.

(Stanislavov mobitel ponovno zvoní. On telefonira dok se Milan priprema za ispitivanje.)

STANISLAV : Reci Obrade... A je li...? Smiri se čoveče... Pitat ću ga... *(Mati)* Pita Obrad je l poznaš neke rokere iz tog vremena koji se zovu Ivan, Mario i Mirsad...? Njegova žena je imala reakciju na ta tri imena...

MATE : Neka pogleda omote ploča... Tamo pišu imena muzičara...

STANISLAV : *(telefonira, Obradu)* Jesi čuo...? E... Taj Mirsad ti je sigurno neki iz Bosne... bilo je dosta tih sastava iz Bosne... Svirali su onaj kako se zvao...

MATE : *(sugerira odgovor)*... „pastirski rock“...

STANISLAV : *(Obradu)* Pastirski rock... E... Kad se vratim pogledat ću ja kakve ploče ima Milica iz tog vremena pa ću ti

javit ako nađem nekog Mirsada...(prekine vezu) Obrad je ratovao u Bosni, pa bi ga strašno pogodilo da mu je musliman spavao sa ženom.

MATE : Još i to... Nadam se da niste i vi s njim ratovali...?

STANISLAV : Nisam. Ja sam ratovao u Hrvatskoj. Kod Vinkovaca.

MATE : Nazdravlje. (*Ani, dok Milan na njega stavlja nekakvo remenje i žice od detektora*) I sad takvi ljudi mene provjeravaju i stavljaju na detektor laži...?! Baš ti hvala.

STANISLAV : Mobilisalo me...

MATE : Je, je... Tako svi kažu...

STANISLAV : Mene stvarno jesu... Nisam imao dece pa sam mislio bolje da idem ja nego neki iza kojeg će da ostanu deca ako poginu...

MATE : (*nervozno*) Možemo li te ratne uspomene evocirati malo kasnije... K'o idiot sjedim u potkošulji i čekam da počnemo...

MILAN : (*Stanislavu*) Bilo bi bolje da to obavimo sutra kad se čovek smiri... Jako je nervozan...

MATE : (*ironično*) Nisam nervozan. Nikad nisam bio mirniji.

STANISLAV : Sutra putuje natrag u Hrvatsku... Sad ili nikad...

(Milan sjedne za stol spreman za ispitivanje.)

MILAN : (*Stanislavu*) Napominjem da ovo nisu normalni uvjeti za rad... Radim to samo zato jer ti oćeš... (*Mati, stručno*) Najprije ćemo početi s uobičajenim pitanjima koja će nam onda biti merodavna za ostala... Evo, na primer... Da li se vi zovete Mate?

MATE : *(odlučno)* Da.

MILAN : *(Stanislavu pokazuje na ekran računala)* Evo vidiš... sad crta miruje... To znači da ne laže...

STANISLAV : Sad ga pitaj da li se zove i Viktor? *(Milan ga zbunjeno pogleda)* To je ime koje je koristio u toj svojoj drami... Tako ćemo vidjeti da li sebe smatra Viktorom i Matom- istovremeno.

MATE : Jako pametno. Svaka čast.

MILAN : Da li je vaše ime i Viktor?

MATE : Ne.

(Stanislav gleda u ekran detektora laži.)

STANISLAV : Šta kaže mašina...? Kakav je crta?

MILAN : *(gleda u ekran detektora)* Malo skače...

STANISLAV : Normalno da skače kad je jedno i drugo... I Mate i Viktor...

MATE : *(prevrće očima šokirano)* O blagi Bože...

(Ana se počne nekontrolirano smijati.)

ANA : Molim vas prekinite... Ovo je stvarno apsurdno...

MATE : *(Ani, odlučno i prkosno)* A ne, ne... Sad kad sam prikopčan idemo do kraja...

STANISLAV : *(Ani)* Bolje da to jednom za svagda rešimo... Da znamo na čemu smo, i vi i ja...

ANA : Glupo je...

MATE : To tek sad vidiš da je glupo kad sjedim ovdje prikopčan ko idiot...? *(Milanu)* Nastavite...

STANISLAV : *(daje Milanu list papira)* Pitaj ga ovo. Ovo su najvažnija pitanja.

MILAN : *(čita)* Da li poznajete neku Srpkinju koja se zove Milica?

MATE : Ne.

(Stanislav pažljivo gleda u ekran.)

MILAN : *(Stanislavu)* Miruje.

STANISLAV : Da li Milica postoji ili ste je izmislili?

MATE : Ako je ne poznajem onda sam je valjda izmislio...

STANISLAV : *(pokazuje prstom na ekran)* Ova crta skače...

MILAN : Gledaš krivu crtu... To je crta za tlak... Skače jer je nervozan... Tlak mu je 160 sa 100...

ANA : 160 sa 100...? To je tlak za infarkt...

STANISLAV : Ne brinite gospođo... Ja stalno imam tlak 170 sa 110... Neće mu biti ništa...

MATE : Pitajte dalje...

MILAN : *(čita)* Jeste li spavali s Milicom ženom ovdje prisutnog Stanislava...?

MATE : U pičku materinu i Milica... Kako sam mogao spavati s nekim koga ne poznajem...?

MILAN : *(Stanislavu)* To je tačno... Glupa su ti pitanja...

STANISLAV : Mogao je... Šta ti misliš da se Mik Džeger seća imena svih žena s kojima je spavao...

MATE : Točno. *(ironično)* Baš sam neki dan sam razgovarao s Mickom Jaggerom ni on se ne „seća“ svih žena s kojima je spavao... Dakle, pravi odgovor je da se ne sjećam.

STANISLAV : Šta vi poznate Mika Džegera?

MATE : Kažem to samo tako... Zezam se... Ne poznajem...

(Stanislav se zagleda u ekran.)

MILAN : *(gleda u ekran)* Čini se da govori istinu.

STANISLAV : Za šta?

MILAN : Za Mik Džegera... Ne pozna ga...

STANISLAV : Jebe mi se za njega... Mene interesuje Milica...

MATE : To je istina... da je se ne sjećam.

STANISLAV : Pusti mene... Ja ću da ga pitam... Da li Milica ima madež pored pupka...?

MATE : Nemam pojma.

STANISLAV : Šta pokazuje?

MILAN : Ništa... Miruje...

STANISLAV : Da li se sećate barem jedne žene s kojom ste spavali, a koja je imala madež ili neku tamnu mrlju u predelu pupka...?

(Mate šuti.)

STANISLAV : Šta je? Zašto šutite...?

MATE : Razmišljam... Imala je jedna djevojka u Ljubljani tu ispod grudi, ali ne kod pupka...

(Stanislav proučava ekran računala.)

MILAN : *(zaključno)* Miruje... Ne laže...

MATE : Onda? Jeste zadovoljni?

STANISLAV : *(opušteno)* Jesam. *(pristojno)* Hvala puno i ispričavam se na uznemiravanju... Glavno da mi žena nije lagala...

MATE : Ako vam je toliko stalo do djece mogli ste usvojiti neko... I vi i taj vaš Obrad...

STANISLAV : Hteli smo... Ali nam zbog toga jer smo bili u ratu nisu dali... Napisali i meni i njemu rešenje da smo oboleli na živce...*(Ani)* Evo gospođo, sad ga i vi možete ispitivati.

MATE : *(samouvjerenost, Ani)* Izvoli... Pitaj...

ANA : *(Milanu)* Ne... Ne treba.

MATE : *(provokativno)* Treba, treba... Zbog tebe sam i pristao na ovo ponižavanje...

ANA : *(Milanu)* Možete se spakirati...

MILAN : Imate pravo gospođo... Neke stvari je bolje nikad ne saznati...

STANISLAV : *(Ani)* Da se mene pita ja bi stavio u zakon da svi bračni parovi prije vjenčanja moraju ići na policiju na detektor laži... Ko po ličnu kartu... A tek onda ako su zadovoljni s rezultatima kod matičara.

MATE : Mislim da bi se tako drastično smanjio broj vjenčanja...

STANISLAV : Tačno... Ali, bi se smanjio i broj razvoda...

(Milan skida sa Mate kontaktne žice kojima je bio „uključen“ u detektor laži.)

ANA : Oprostite, ali... zašto vi niste napravili kao taj Obrad...?

STANISLAV : Kako to mislite?

ANA : Zašto svoju suprugu niste prikopčali, ako na nju sumnjate... Zašto ste morali dolaziti k nama...?

STANISLAV : Nije ona za to.

ANA : Zašto nije?

MATE : *(oblačeći košulju, cinično)* Vjerojatno tako dobro laže da je teško otkriti istinu.

STANISLAV : Eto, šta sam vam rekao...? Opet vređa Srpkinje...

ANA : *(Mati)* Prestani, stvarno...

STANISLAV : Ona ne može normalno govoriti pa Milan misli da rezultati ne bi bili tačni...

MILAN : Mislim, možda bi mogli, ali bi bilo jako komplikovano...

ANA : Kako mislite- ne može normalno govoriti...?

STANISLAV : Ona je gluvonema.

(Mate pogleda Stanislava.)

ANA : Gluhonijema?

STANISLAV : Jeste.

ANA : Kako je onda mogla biti njegova obožavateljica...?

STANISLAV : Zašto ne bi mogla...?

ANA : Pa, mislim... nije mogla slušati njegove ploče... nije ih mogla čuti...?

STANISLAV : A to mislite...? Mogu vam ti gluvonemi sve... slušaju po nekim vibracijama... A i čita s usta... Na dvaest metara vidi o čemu neko razgovara...

MILAN : To je tačno. Ti gluvonemi ljudi su vam k'o slepi miševi... *(kao stručnjak)* Ja sam se jedno vreme jako interesovao za slepe miševe... Slepi miševi ne vide, ali

vide ehologacijom po sluhu. Uz pomoć zvučnih talasa mogu da navataju muva do pola svoje težine...

STANISLAV : Nekad mi se čini da bolje čuje od mene, a nekad da je gluva k'o top...

MILAN : Tipičan slepi miš odašilje preko deset impulsa u sekundi... Ako muva vrluda, on poveća do dvesto talasa u sekundi... I kad se talas odbije od muve, on je zgrabi...

(Mate pažljivo sluša njihov razgovor.)

STANISLAV : Otkad su izmislili mobitele spasili smo se. Pre nisam mogao ništa da joj javim ako nije bila pored mene... Sad možemo i preko poruka mobitelom da pričamo...

(Milan završava pakiranje detektora.)

STANISLAV : *(Mati)* Još jednom fala lepo na pomoći... Možete javiti kolegi reditelju da ćete ipak stići na ručak... Ja ću vam pozvati taxi o trošku hotela...

(Stanislav i Milan pođu prema izlaznim vratima sobe.)

MATE : *(neočekivano)* Mogu li opet vidjeti onu fotografiju...?

(Stanislav i Milan zastanu.)

STANISLAV : Zašto?

MATE : Nisam pažljivo gledao... Htio bih se još jednom uvjeriti da ne poznajem vašu gospođu...

(Stanislav mu prilazi i ponovno pokazuje fotografiju.)

(Mate gleda fotografiju.)

MATE : Da. Poznajem vašu ženu.

STANISLAV : E Milane, jeb'o te taj detektor da te jeb'o...
Pokazao je da je ne zna, a vidi sad...?

MILAN : Rekao sam ti da uslovi nisu normalni...

MATE : (*prekine njihovu svađu*) Nije kriv detektor... Nisam je se
sjetio dok niste rekli da je gluhoonijema. (*pauza*)
Upoznao sam vašu gospođu...

STANISLAV : Znači ipak ste bili zajedno u hotelu Union...?

MATE : Upoznali smo 1979... I pošaljite joj poruku da bih je
volio vidjeti... Danas, ili sutra prije puta...?

STANISLAV : Ne može da čita poruke dok radi... Radi ovde u
hotelu k'o kuvarica, pa ima prljave ruke...

MATE : Otići ću ja onda do nje... Stvarno joj moram nešto reći...
Četrdeset godina o tome mislim...

STANISLAV : Jedino ako znaš jezik gluvoonemih... Uostalom, ne bi
je prepoznao... Pila je hormone da lakše ostane u drugom
stanju, pa je sva natekla... Ima pedeset kila više nego
na slici. Ja ću je dovesti.

(Stanislav izade iz sobe.

U sobi ostanu Mate, Ana i Milan.

Tišina.)

MILAN : (*pristojno*) Izvinite... Nisam razumeo... Da li ja da idem
ili ću sad trebati Milicu proveravati...?

ANA : Sad stvarno ne znam...

MATE : Možete ići...

MILAN : Meni se ne žuri... ako treba...

MATE : Ne treba... U ovom slučaju zaista nemam što skrivati...

MILAN : Prijatno.

ANA i MATE : Do viđenja...

(Milan ih još jednom pogleda, a onda izlazi iz sobe.

Tišina.)

ANA : *(razočarano)* A ja sam naivno mislila da ćemo opušteno uživati u Beogradu...?! Ima li ijedan grad u bivšoj Jugoslaviji gdje možemo normalno doći, a da ti nisi napravio neko sranje...

(Ana revoltirano uzima svoju haljinu i odlazi u kupaonicu. Zalupi vratima kupaonice.

Mate se okrene prema gledalištu.)

MATE : *(prema gledalištu)* S obzirom da ćemo u sljedećem prizoru imati lik gluhonijeme žene uveo bih u ovu dramu lik Prevoditeljice koja će dijaloge simultano prevoditi sa znakovnog jezika i obrnuto, ovisno o tome kako se prizor bude razvijao.

(Na pozornicu dolazi prevoditeljica za znakovni jezik. Stane ispred publike s lijeve strane scene.

U sobu ulazi Stanislav.)

STANISLAV : *(prema hodniku gestikulira rukama znakovnim jezikom)*

PREVODITELJICA : *(prevodi gledateljima)* Hajde bre Milice dođi... Što se bojiš...? Neće ti ništa...

STANISLAV : (*Mati*) Malo joj je угодно jer smrdi po čorbama i ribama... (*Milici, „govori“ znakovnim jezikom*)

PREVODITELJICA : (*prevodi gledateljima*) Sve je u redu... Ljudi su normalni, ne smeta im što smrdiš...

(*Na vratima se pojavi Milica odjevena u kostim hotelske kuharice.*)

MATE : Izvolite, izvolite... Uđite...

MILICA : (*Stanislavu, znakovnim jezikom*)..... ..

PREVODITELJICA : (*prevodi*) Moram da požurim... Zagoret će mi čorba...

STANISLAV : (*Milici znakovnim jezikom*)..... .. ..

PREVODITELJICA : (*gledajući Stanislava*) Neće da zagori... Skuvat ćeš čorbu kasnije...Ovaj ti želi nešto važno reći...

STANISLAV : (*Mati*) Vi govorite tako da vam vidi usta, a ja ću joj prevoditi... Može ona toga dosta sama pročitati...

(*Ana izlazi iz kupaonice.*)

MATE : (*Ani*) Molim te ne radi scenu pred ljudima...

ANA : Ti si majstor pravljenja scena, a ne ja... Idem prošetati... Došla sam u Beograd, a stalno sam u hotelskoj sobi...

(*Stanislav i Milica promatraju Matinu i Aninu bračnu svađu.*)

MATE : (*Ani*) Molim te ostani... Pet minuta... Idemo onda zajedno van... (*Milici*) Moja supruga... Ana...

MILICA : (*znakovnim jezikom*) .....

(*Ana i Milica se rukuju.*)

PREVODITELJICA : Drago mi je...

(Dok Mate govori Prevoditeljica miruje, jer Milici na znakovni jezik prevoditi Stanislav.)

MATE : *(gledajući Milicu tako da može čitati s njegovih usana)*
Ne znam da li me se sjećate... Ja sam Mate, gitarista grupe „Prva ljubav“...?

STANISLAV : *(Milici, znakovnim jezikom).... ... ..*

PREVODITELJICA : *(prevodi prema gledalištu)* Pita te da li ga se sećaš...? Svirao je u onoj grupi „Prva ljubav“...?

MILICA : *(odgovori znakovnim jezikom)..... ..*

PREVODITELJICA : Sećam se.

STANISLAV : *(Mati)* Seća te se...

MATE : Želim vam se ispričati za nešto što sam vam napravio 22.rujna 1979. godine...

(Stanislav Milici prevodi na znakovni jezik.)

MATE : To se dogodilo na stadionu JNA. Bijelo dugme je promoviralo album „Bitanga i princeza“... Nastup moje grupe je bio nakon „Parnog valjka“, negdje iza osam navečer... Dok smo čekali početak koncerta sjedili smo na tribinama stadiona. Nekoliko redova od nas ugledao sam jednu prelijepu djevojku. Imala je kao i ja petnaest, šesnaest godina.

(Milica ga mirno gleda u lice pazeći da ne propusti nijednu njegovi riječ. Stanislav za nju svaku riječ simultano prevodi na znakovni jezik.)

MILICA : *(Stanislavu, znakovnim jezikom)..... ..*

PREVODITELJICA : Ne treba više da prevodiš... Vidim šta govori...

MATE : Kad sam je pokazao dečkima iz benda, rekli su mi da je odvedem u svlačionicu i... Shvaćate...?

(Stanislav prestaje prevoditi za Milicu i pažljivo sluša što Mate govori.)

MATE : Prišao sam joj, pružio ruku i predstavio se, nakon čega je ona nešto izgovorila... Nisam razumio što je rekla, pa sam je zamolio da mi ponovi ime, što je ona učinila-gestikulirajući rukama... Tad sam shvatio da je gluhonijema. Potpuno sam se zbunio... Pokazala mi je našu ploču na koju sam joj se potpisao...

STANISLAV : *(Ani)* To je taj autogram o kojem sam vam pričao...

MATE : ...a onda sam... izmislio, da zbog pripreme koncerta moram ići, samo da bih se izvukao iz te za mene neočekivane situacije.

(Tišina.)

MATE : *(gledajući u Milicu)* Kad sam se tako brzo vratio ostalim članovima benda, pitali su me zbog čega sam odustao. Nakon što sam im objasnio o čemu se radi jedan od njih mi je rekao: „*Ti si je više povrijedio s tim što si je odbio, nego da si je poševio.*” Još je rekao... „*Shvatila je da si je zbog toga jer je gluhonijema odbio. Sad misli da ti se gadi.*”

(Kratka stanka.)

MATE : Nakon toga smo još dugo pričali i zezali se na njen račun... Svašta smo govorili... da je idealna ženska jer ne zna reći ne... Sram me je ponoviti što smo sve govorili... Nagovarali su me da se vratim i odvedem je u garderobu...

(zastane) A ta cura je cijelo vrijeme gledala prema nama. I to nam je bilo smiješno. Nismo shvaćali da ona vidi- i zapravo „čuje“ sve te strahote koje smo izgovarali.

(Tišina.)

STANISLAV : (Milici, pogledavajući Matu).....

PREVODITELJICA : Pička njemu materina. Stvarno ću ga opizdit po toj ustaškoj gubici...

MILICA : (Stanislavu).....

PREVODITELJICA : Daj, pusti sad... nema veze... Bili su deca... Vidiš da mu je sad žao...
Izvinio se...

(Stanislav pogleda Matu i Anu koji ih
zbunjeno promatraju.)

STANISLAV : (zaključno) Draga gospođo ja stvarno ne razumem kako ste se mogli udati za takvog čovka... Još jednom izvinite na smetnji... Uživajte u Beogradu... (Milici, istovremeno znakovnim jezikom i glasom) Idemo ženo...

(Milica i Stanislav izlaze iz sobe.

S njima izađe i prevoditeljica.

Ana i Mate ostaju sami.

Tišina.

Ana gleda Matu.)

MATE : Što je...?

ANA : (tjeskobno) Ništa.

MATE : Kako ništa...? Gledaš me kao da sam...(prekine rečenicu)

ANA : Što?

MATE : Ne znam...

ANA : Da. To je problem. Ne znam ni ja...

MATE : Što?

ANA : Tko si ti zapravo?

MATE : Ako to ne znaš nakon dvadeset godina braka, onda...

ANA : Možda bih te stvarno trebala prikopčat na detektor laži da napokon saznam s kim sam ja to zapravo u braku...

(Mate šuti.)

ANA : *(nastavljajući misao)* ...i što da mislim o čovjeku koji je radio viceve na račun gluhoonijeme djevojke...? I onda nakon svega moli za oprost... Meni je to potpuno bolesno...

(Kucanje na vratima.)

MATE : Da...

(Tišina.)

(Kucanje.)

MATE : *(glasnije)* Da... Slobodno...

(Kucanje.)

ANA : To je vjerojatno ona... Ne čuje te...

(Mate otvori vrata, i zaista ispred sebe ugleda Milicu s velikim metalnim pladnjem na kojem su dva tanjurića s kolačima.)

MILICA : *(znakovnim jezikom objašnjava da je to srpski specijalitet).....*

ANA : *(uzima pladanj)* Mislim da je to onaj srpski kolač... Ono žito...

MATE : Hvala lijepo... Niste trebali... Hvala...

ANA : Puno hvala...

(Milica se pristojno smješka i pruži ruku Mati. Mate i ona se rukuju, a onda Milica izađe.)

ANA : Mislim da joj se još uvijek sviđaš.

MATE : Zato jer mi je donijela kolač...?

ANA : Vidim kako te gleda... Idemo već jednom vidjeti taj Beograd...

(Ana ostavi pladanj na stol ispred zrcala u sobi i izlazi iz sobe.)

(Mate ostane sam.)

MATE : (prema gledalištu) Intuicija moje supruge je nepogrešiva.

Kad smo se rukovali Milica mi je u ruci, da Ana ne primijeti, ostavila papirić na kojem je bio zapisan broj njenog mobitela. (pokaže publici papirić skriven u šaci)

Nekoliko mjeseci kasnije u Beogradu sam imao premijeru jedne svoje stare drame.

Poslao sam joj poruku da sam u Beogradu i ime hotela u kojem sam odsjeo. Pozvao sam je da dođe.

(Skidanjem zastora, iznošenjem jednog kofera i promjenom stolice Mate sam napravi novu hotelsku sobu.)

Recepcionaru u tom drugom hotelu sam morao dati pedeset eura mita, jer mi je rekao da u sobe može pustiti samo goste hotela.

(Mate sam u sobu dovozi hotelska kolica na kojima je večera, dvije boce vina...)

Čekao sam.

Oko ponoći, kad sam već mislio da neće doći, začuo sam:

(Kucanje na vratima.)

(Tišina.)

Mate prilazi vratima, otvori vrata.

Ispred njega stoji Milica lijepo odjevena i našminkana... Mate otvori vrata sobe. Milica ulazi.)

MATE : *(prema gledalištu)* U prizoru koji slijedi Milica će govoriti. U stvarnosti, taj prizor je izgledao tako da sam ja govorio, a ona je čitala riječi s mojih usana, nakon čega mi je odgovarala pišući mi poruke na mobitel.

MATE : Hvala što si došla... *(Milica šuti)* Je li bilo nekih problema na recepciji? Recepcionar je malo čudan...

MILICA : Nije. Samo je tražio da mu dam broj telefona...

MATE : Zašto?

MILICA : Misli da sam kurva... pa da ima moj broj ako nekad i neki drugi gost naruči žensku za noć...

MATE : Joj, oprostite...

MILICA : To svi recepcioneri rade... Dala sam mu broj svoje šefice na poslu... Jedva čekam da je nazove i kaže da ima mušteriju za nju. *(Mate se osmjehne)* Stalno nas tera da radimo prekovremeno... Zato sam ovako kasno došla...

(Tišina.)

MATE : A Stanislav? Nije mu sumnjivo što si izašla u ponoć...?

MILICA : Radi noćnu smenu... Ne zna da sam ovde...

(Kratka pauza.)

MATE : Izvoli sjedni... Jesi za nešto...? Čaša vina...? Naručio sam bijelo i crno...

MILICA : *(sjedajući)* Pijem lekove pa ne smem... Ali, može belo...

(Milica izvadi knjigu iz svoje ženske torbe i pruži je prema Mati.)

MILICA : Kupila sam ovu tvoju knjigu, pa... ako mi se možeš potpisati...

MATE : Nema problema... Hoćeš samo potpis, ili... da nešto napišem...

MILICA : Pazi samo šta pišeš ako Stanislav vidi... Jako je ljubomoran...

(Mate piše posvetu na prvoj stranici knjige.)

MATE : Evo... Onda samo ovo... „Dragoj Milici od Mate.“ Malo ispada kao da sam ti ja poklonio knjigu...

MILICA : Nema veze... Bolje tako nego da te Stanislav opet prikopča na detektor...

(Mati u tom trenutku zazvoni mobitel- off)

MATE : Oprosti... Moram se javiti... *(telefonira)* Halo... Da... Ne, ne spavam... Ma, nešto pišem... Da... Ne, ne... Sve u redu, samo sam malo umoran... Djeca, sve ok?

(Tišina.)

Milica ga netremice promatra, vjerojatno čita s usana ono o čemu on govori.

Mate mimikom daje Milici znak da ne može prekinuti razgovor.)

MATE : *(telefonira)* Da... Ok... Ja ću otići razgovarati s razrednicom... Kako čudan? Što ti je čudno...? *(primijeti da ga Milica promatra, pa okrene leđa Milici da mu ne može čitati s usana)* Otkud ti to... Sam sam... Je, priznajem da imaš dobru intuiciju, ali ovaj put si pogriješila... Već sam se skinuo u pidžamu i skoro sam zaspao... Da... Krećem sutra nakon ručka... Moram još obaviti razgovor s direktorom kazališta, i onda krećem... Ok... Laku noć...

(Mate prekine vezu.)

Tišina.

Toči bijelo vino u čaše.

Daje čašu Milici.)

MILICA : Živeo.

MATE : Živjela.

(Piju vino.)

Tišina.

Mate i Milica se gledaju.

Mate spusti jednu ruku na Miličinu nogu.

Milica ga gleda. Osmjehne se.)

MILICA : Kako to da si došao sam... bez gospođe...?

MATE : Nije mogla ovaj put... Zbog djece...

(Tišina.

Mate je nježno dodiruje...)

MILICA : Znači, ti to još uvek radiš...?

MATE : Što?

MILICA : Zoveš žene u sobu... Pre kao muzičar, a sad ko pisac...

MATE : Zašto si mi onda dala svoj broj?

MILICA : Dala sam ti ga jer sam mislila da si postao bolji
čovjek nego šta si bio dete.

*(Mate je zbunjeno pogleda. Naglo makne
svoju ruku s Miličine noge. Očito nije
očekivao takav odgovor.)*

MILICA : Očito sam pogrešila... Htela sam s tobom popiti piće,
jer mi je bilo lepo da si mi se izvinio, a ti si od
mene napravio kurvu i pozvao me u hotelsku sobu...

(Mate šuti.)

MILICA : Dva put sam te srela u životu i oba puta si me
uvredio.

(Mate šuti.

Milica ustane.)

MILICA : Zbogom.

(Milica izađe iz sobe.

Tišina.)

MATE : *(gledalištu) Minutu nakon što je izašla dobio sam njenu poruku. Napisala je...(čita) „Recepcioner je umro od smeha kad me video. Rekao je da i srpski zečevi jebu dulje od Hrvata.“*

To je bila njena posljednja poruka.

Nakon što sam prepisao sve poruke koje mi je te večeri poslala, izbrisao sam ih iz svog mobitela.

S obzirom da je moja supruga Ana ipak odustala od toga da idem na detektor laži, sad i za taj prizor mogu reći njoj- a i vama koji ste ga maloprije vidjeli- da je fikcija, da se nikad nije dogodio i da sam ga izmislio za kraj ove drame.

(Tišina.

Mrak.)

S V R Š E T A K

